

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **REMA AOS, a.s.**, se sídlem Antala Staška 510/38, Praha 4, zast. JUDr. et Mgr. Tomášem Sequensem, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2020, č. j. 8 A 214/2016 – 143,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Žalobce se žalobou podanou dne 9. 12. 2016 u Městského soudu v Praze domáhal určení nezákonnosti zásahu žalovaného, který měl spočívat v poskytnutí části projektu zajišťování sdruženého plnění, který žalobce vypracoval a předal žalovanému jakožto přílohu k žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci k zajišťování sdruženého plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů dle § 17 zákona č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), v relevantním znění (dále jen „zákon o obalech“), společnosti Interseroh Czech a.s. (dále jen „žadatel“) na základě její žádosti dle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, v relevantním znění (dále jen „zákon o právu na informace o životním prostředí“).

[2] Žádost žadatele o poskytnutí projektu žalobce jakožto informace o životním prostředí byla žalovanému doručena dne 25. 8. 2016. Přípisem ze dne 2. 9. 2016 informoval žalovaný žalobce o podání žádosti a umožnil mu vyjádřit se k ní a zdůvodnit, proč považuje část projektu, kterou při jeho předání žalovanému označil za neveřejnou, za obchodní tajemství smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Ve svém vyjádření ze dne 13. 9. 2019 žalobce označil za obchodní tajemství celý projekt (i jeho část, kterou původně označil za veřejnou) a uvedl rovněž další důvody, pro které požadoval, aby žalovaný poskytnutí požadovaných informací v plném rozsahu odepřel. V příloze k přípisu ze dne 25. 10. 2016, č. j. 57938/ENV/16, žalovaný poskytl žadateli veřejnou část projektu žalobce a rovněž jeho neveřejnou část, v níž ovšem znečitelnil údaje, u nichž shledal naplnění veškerých znaků obchodního tajemství. Zároveň vydal v rozsahu tohoto částečného odepření poskytnutí informace (v podobě znečitelnění některých údajů obsažených v neveřejné části projektu) rozhodnutí ze dne 25. 10. 2016, č. j. 73154/ENV/16, které doručil žadateli i žalobci a v němž se na stranách 2 až 7 podrobně vypořádal rovněž s námitkami žalobce proti poskytnutí jakékoli části projektu.

[3] Proti částečnému poskytnutí informace podal žalobce dne 9. 12. 2016 u Městského soudu v Praze deklaratorní zásahovou žalobou, v níž namítal, že poskytnutí větší části projektu žadateli bylo nezákonným zásahem, neboť projekt obsahuje téměř výlučně informace finančního, organizačního a technického rázu, které jsou dle § 17 odst. 3 písm. e) zákona o obalech obligatorní náležitostí žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci. Žalobce tak neměl jinou možnost, než žalovanému tyto informace poskytnout, neměl však v úmyslu je zveřejnit a spoléhal na to, že v případě žádosti bude poskytnutí projektu odepřeno na základě § 8 odst. 1 písm. d) zákona o právu na informace o životním prostředí z důvodu ochrany obchodního tajemství. Žalovaný dle žalobce nesprávně posoudil informace obsažené v projektu z pohledu § 504 občanského zákoníku, když část z nich nepovažoval za obchodní tajemství s odůvodněním, že žalobce sám nezajišťuje odpovídajícím způsobem jejich utajení. Podle žalobce měl žalovaný odepřít poskytnutí informace rovněž s odkazem na § 8 odst. 2 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí, jelikož k jejich poskytnutí žalobce nedal souhlas, přičemž se jednalo o informace poskytnuté v souvislosti se správním řízením o žádosti, kterou podal zcela dobrovolně. Dále žalobce namítal, že projekt nenaplnňuje pojmové znaky informace o životním prostředí vymezené v § 2 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí. Žalovaný tak dle tvrzení žalobce poskytl žadateli informace obchodní povahy, nikoliv informace o životním prostředí. Dále žalobce tvrdil, že projekt obsahuje dosud nezpracované nebo nevyhodnocené údaje v neskončeném správním řízení, čehož si musel být žalovaný sám vědom, když ho přípisem ze dne 26. 8. 2016 vyzval k jeho doplnění. Žalovaný měl proto poskytnutí projektu odepřít i s odkazem na § 8 odst. 3 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí. Konečně žalobce namítal porušení svého práva na informační sebeurčení, které spatřoval v tom, že žalovaný údajně před poskytnutím větší části projektu žadateli neprovedl test proporcionality a rezignoval tak na povinnost šetřit jeho práva.

[4] Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 5. 2017, č. j. 8 A 214/2016 – 73, deklaroval, že zásah žalovaného spočívající v poskytnutí projektu žalobce žadateli je nezákonný. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný kasační stížnost. Nejvyšší správní soud daný rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 25. 10. 2019, č. j. 5 As 161/2017 – 40, pro

pokračování

nepřezkoumatelnost ve vztahu v podstatě ke všem výše nastíněným sporným otázkám a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[5] Následně zaslal žalobce městskému soudu vyjádření, v němž rozhodl žalobní argumentaci s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu. Dle žalobce rozdělení projektu na veřejnou a neveřejnou část při podání žádosti neznamená, že neveřejná část obsahuje obchodní tajemství, zatímco veřejná nikoliv. Vymezením neveřejné části spisu žalobce směřoval k vyloučení této části spisu z nahlížení v rámci správního řízení, a to v obavě ze zneužití daných informací společnostmi EKO-KOM, a. s., která byla účastníkem řízení. Žalobce upozornil, že právě společnost EKO-KOM, a. s. je jedinou autorizovanou obalovou společností na českém trhu, přičemž i ona sama považuje celý svůj projekt za obchodní tajemství. Z tohoto projektu jsou na základě žádostí o informace poskytovány pouze určité části. Žalobce trvá na tom, že obchodním tajemstvím je chráněn jeho projekt jako celek, neboť znaky obchodního tajemství naplňuje rovněž vzhled projektu, jeho celková délka, struktura, členění a logická provázanost. Žalobce dále popsal technická a organizační opatření, jimiž zajišťuje utajení projektu jako obchodního tajemství, a zdůraznil, že považuje tato opatření za dostatečná. Dle žalobce některé skutečnosti obsažené v projektu, jejichž rozsáhlý demonstrativní výčet v podání uvedl, naplňují znaky obchodního tajemství i samy o sobě. Žalobce zopakoval, že poskytnutí projektu mělo být odepřeno rovněž na základě testu proporcionality. Postup žalovaného považuje žalobce za závažný zásah do svého práva svobodně podnikat a práva na informační sebeurčení.

[6] Městský soud následně rozsudkem ze dne 20. 2. 2020, č. j. 8 A 214/2016 – 143, žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku především konstatoval, že i kdyby v posuzovaném případě žalovaný neměl postupovat dle zákona o právu na informace o životním prostředí, uplatnil by se obecný zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). K námitce, podle níž projekt představuje dosud nezpracované nebo nevyhodnocené údaje, městský soud uvedl, že tento důvod odepření poskytnutí informací není stanoven na ochranu práv třetích osob, a tudíž jeho případná nesprávná aplikace není způsobilá být nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., navíc se jedná o fakultativní důvod pro odepření poskytnutí informací, je tedy do jisté míry na úvaze správního orgánu, zda ho uplatní.

[7] I přes výše uvedené se však městský soud zabýval tím, zda bylo v posuzovaném případě na místě postupovat dle zákona o právu na informace o životním prostředí a zda má tedy soud při dalším přezkumu postupu žalovaného vycházet právě z tohoto zákona, dospěl přitom k závěru, že postup žalovaného byl v tomto směru správný, neboť na základě zmiňovaného zákona jsou poskytovány mimo jiné rovněž informace, které vypovídají o správních řízeních ve věcech životního prostředí. Primárním účelem zákona o obalech je chránit životní prostředí na úseku hospodaření s obaly, řízení vedená dle tohoto zákona tedy jsou řízeními ve věcech životního prostředí.

[8] Městský soud se následně zabýval námitkou, podle níž je projekt chráněn obchodním tajemstvím. Ve vztahu k části projektu, kterou žalobce v žádosti označil za veřejnou, městský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu uvedl, že povinný subjekt je při vyřizování žádosti o informace povinen umožnit dotčeným osobám hájit jejich práva, mimo jiné jejich obchodní tajemství. Pokud osoba předkládá v rámci

správního řízení skutečnosti, které představují její obchodní tajemství, je nutné, aby odpovídajícím způsobem zajistila jejich utajení. Ačkoliv je správní řízení v zásadě neveřejné, správní orgány jsou v souladu s relevantními předpisy povinny poskytovat informace z takových řízení. Městský soud v dané souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 448/2017 – 35 (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle něhož nelze považovat za dostačující, pokud dotčená osoba označí určité skutečnosti za obchodní tajemství až dodatečně, na výzvu povinného orgánu. Městský soud uvedený názor považuje za příliš kategorický, má za to, že opomenutí označení obchodního tajemství je sice pochybením, které však lze odstranit, povinný subjekt by tedy měl vzít v úvahu vyjádření, v němž dotčená osoba dodatečně vymezí předmět svého obchodního tajemství. V takovém případě je zapotřebí posoudit celkový přístup žalobce k ochraně jeho obchodního tajemství ve správním řízení. Žalobce však dle městského soudu utajení svého obchodního tajemství odpovídajícím způsobem nezajišťoval, neboť v žádosti explicitně uvedl, že projekt je rozčleněn na veřejnou část a neveřejnou část, která představuje jeho obchodní tajemství; jednotlivé části projektu ve smyslu svého vyjádření následně označil. Žalobce tedy již při podání žádosti chránil své obchodní tajemství zcela nedostatečně, přičemž se nejednalo o pouhé opomenutí, o které by mohlo jít v případě, kdy by se k této otázce vůbec nevyjádřil. Tvzení, podle něhož žalobce popsáním způsobem rozčlenil projekt pouze pro účely nahlížení do spisu, neshledal městský soud důvěryhodným, neboť důvodem pro vyloučení části spisu z nahlížení je toliko povinnost mlčenlivosti, která má veřejnoprávní charakter, žalobce tedy nemohl předpokládat, že označením části projektu za obchodní tajemství docílí jejího vyloučení z nahlížení. Rovněž v rámci vyjádření k žádosti o informace postupoval žalobce velmi liknavě, když uvedl jen velmi strohé důvody, pro něž považuje celý projekt za své obchodní tajemství. Podrobné zdůvodnění svého názoru přitom nepředestřel ani v žalobě, učinil tak až v podání k soudu ze dne 20. 12. 2019. Městský soud tedy shledal následné označení veřejné části projektu za obchodní tajemství za účelové, v tomto případě tedy nebyl naplněn subjektivní znak obchodního tajemství.

[9] Městský soud se rovněž ztotožnil s vysvětlením odlišného postupu žalovaného v případě žádosti o projekt společnosti EKO-KOM, a. s.; uvedená společnost označila za obchodní tajemství celý svůj projekt, subjektivní znak obchodního tajemství tedy byl v daném případě naplněn. Ve vztahu k poskytnutí některých pasáží neveřejné části projektu žalobce městský soud uvedl, že v tomto případě byl subjektivní znak obchodního tajemství naplněn, přičemž žalovaný ve vztahu k jednotlivým pasážím této části posuzoval naplnění ostatních (objektivních) znaků obchodního tajemství. Městský soud akceptoval závěry žalovaného, a naopak se neztotožnil s tvrzením žalobce, že poskytnutí informace mělo být odepřeno, neboť žalobce neměl zákonnou povinnost žalovanému projekt předat a současně nedal souhlas s jeho poskytnutím. V této souvislosti městský soud zejména odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 1 As 73/2013 – 36. Dle městského soudu rovněž nic nenásvědčovalo tomu, že by daná žádost o informace představovala zneužití práva ze strany žadatele.

pokračování

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření účastníků řízení

[10] Proti tomuto rozsudku brojí žalobce (stěžovatel) kasační stížností odkazující na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[11] Stěžovatel trvá na tom, že požadované informace neměly být žadateli poskytnuty, neboť představují obchodní tajemství stěžovatele. Namítá, že se městský soud bez řádného zdůvodnění zcela odchýlil od svých předchozích závěrů a jeho rozhodnutí je tedy překvapivé.

[12] Závěry městského soudu týkající se veřejné části projektu jsou dle stěžovatele věcně nesprávné a nezákonné. Stěžovatel má za to, že učinil dostatečné kroky k utajení celého projektu a naplnil tedy subjektivní znak obchodního tajemství. Zopakoval, že část projektu označil za neveřejnou, aby zajistil její znepřístupnění pro vedlejšího účastníka EKO-KOM, a. s., neboť měl za to, že bude vedena v oddělené části spisu. Tento postup mu nelze klást k tíži nebo jej vykládat tak, že zamýšlel nechránit skutečnosti obsažené ve veřejné části projektu. Zdůraznil, že se proti žádosti o informace ohradil a své námitky odůvodnil. Poukázal na skutečnost, že rovněž společnost EKO-KOM, a. s. chrání jako obchodní tajemství celý svůj projekt, přičemž informace z jejího projektu jsou poskytovány v menší míře. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem městského soudu, podle něhož označením určité části projektu jako neveřejné nemohl docílit jejího vyloučení z nahlížení, a s odkazem na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2019, č. j. 11 A 79/2018 – 70, kterým bylo v jiné věci týkající se zpřístupnění projektu stěžovatele společnosti EKO-KOM, a. s. v rámci nahlížení do spisu vydáno předběžné opatření, považuje daný závěr za překvapivý; s odkazem na § 29 zákona o obalech dodává, že tento zákon přiznává obchodnímu tajemství veřejnoprávní ochranu.

[13] Stěžovatel trvá na tom, že projekt jako celek naplňuje znaky obchodního tajemství a jeho poskytnutí tedy mělo být odepřeno. Poukazuje na obtížnost a nákladnost vstupu na daný trh a uvádí, že do projektu investoval své know-how a informace, které mu jsou schopny poskytnout konkurenční výhodu. Obsáhle popisuje obsah projektu a jeho jednotlivých částí. Opakuje, že i formální stránka projektu, jeho vzhled, délka, struktura, členění obsahu a logická návaznost i jeho přílohy naplňují znaky obchodního tajemství, chránit je tak třeba projekt jako celek, neboť tyto skutečnosti nejsou v obchodních kruzích běžně dostupné, jsou určitelné a poskytnuté části projektu lze využít při vytváření projektu jeho konkurenta a souvisejících činnostech, jsou tedy konkurenčně významné. Jedná se rovněž o skutečnosti ocenitelné, neboť jsou vstupními informacemi pro tvorbu obchodní strategie. Jejich utajení stěžovatel zajišťuje propracovanými technickoorganizačními opatřeními, jejichž dokumentaci předložil městskému soudu. Dále stěžovatel uvádí rozsáhlý demonstrativní výčet skutečností obsažených v projektu, které dle jeho názoru i samy o sobě splňují definiční znaky obchodního tajemství. Dodává, že poskytnutí daných informací mělo být odepřeno rovněž na základě testu proporcionality, který však nebyl proveden.

[14] Posouzení neveřejné části projektu je nepřezkoumatelné, neboť soud nevyložil, z jakého důvodu dané skutečnosti nenaplnují objektivní znaky obchodního tajemství;

stěžovatel v této souvislosti podává výčet poskytnutých skutečností, a to zejména dle bodu 6.6.1 projektu, který se týká jeho finančního zajištění.

[15] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku stěžovatel spatřuje rovněž v jeho vnitřní rozpornosti. Městský soud totiž uvedl, že i kdyby poskytnuté informace neměly být poskytnuty v režimu zákona o právu na informace o životním prostředí, nebylo by jejich poskytnutím zasaženo do práv stěžovatele, neboť by byly poskytnuty na základě zákona o svobodném přístupu k informacím. Soud neuvážil, že v takovém případě by žalovaný nemohl postupovat v režimu zákona o právu na informace o životním prostředí, pokud tak učinil, jednalo by se o vadu, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť by žalovaný postupoval na základě nesprávného právního předpisu; hmotněprávní i procesní úprava obou uvedených zákonů se podle názoru stěžovatele výrazně odlišují, a to i v důvodech pro odepření poskytnutí informací. Stěžovatel rovněž nesouhlasí se závěry městského soudu týkajícími se odepření poskytnutí informací jako dosud nezpracovaných a nevyhodnocených údajů. Projekt dle stěžovatele mezi takové údaje patří, není přitom pravdou, že by daný důvod nesloužil k ochraně práv třetích osob. Z komunikace mezi zaměstnanci žalovaného je dle stěžovatele patrné, že žalovaný neučinil řádné správní uvážení.

[16] Městský soud dle stěžovatele nesprávně posoudil charakter poskytnutých informací, neboť nelze přijmout paušální závěr, podle něhož je řízení o autorizaci k zajišťování sdruženého plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů řízením ve věci životního prostředí a veškeré podklady rozhodnutí tedy spadají do režimu zákona o právu na informace o životním prostředí. Dle stěžovatele je zapotřebí posuzovat povahu jednotlivých informací; například informace o jeho akcionářské struktuře, technickém vybavení či informace personální, finanční nebo obchodní povahy o vlivu stěžovatele a projektu na životní prostředí nijak nevypovídají. V této souvislosti stěžovatel odkazuje rovněž na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, jímž bylo poskytnutí části projektu odepřeno.

[17] Žalovaný se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu, přičemž především zopakoval již dříve uplatněnou argumentaci. Dodal, že městský soud nepostupoval v rozporu s principem předvídatelnosti; byl-li totiž jeho předchozí rozsudek zrušen, nebylo možné legitimně očekávat, že rozhodne opět stejně. Stěžovatel dle žalovaného vytrhává z kontextu některé dílčí závěry městského soudu, který řádně zdůvodnil, proč neshledal argumentaci stěžovatele důvěryhodnou. K odkazu na míru ochrany, jež je poskytována projektu společnosti EKO-KOM, a. s., žalovaný uvedl, že tato společnost na rozdíl od stěžovatele označila již při podání žádosti za obchodní tajemství celý projekt, v tomto ohledu se tedy jedná o odlišné případy; i z části projektu společnosti EKO-KOM, a. s. poskytnuté stěžovateli je přitom patrná jeho formální stránka, vzhled, struktura, členění a přílohy i provázanost jednotlivých částí projektu. Projekt stěžovatele jako celek nesplňuje definiční znaky obchodního tajemství, neboť obsahuje mimo jiné rovněž informace veřejně dostupné. Obchodním tajemstvím zásadně není dokument, nýbrž pouze skutečnosti v něm uvedené. V posuzovaném případě nebylo na místě provádět test proporcionality, neboť poskytnuté informace nebyly chráněny obchodním tajemstvím. Žalovaný připustil, že zákon o právu na informace o životním prostředí je ve vztahu k dotčené osobě přísnější než zákon o svobodném přístupu k informacím, neboť upravuje důvody prolomení obchodního tajemství, ty však v posuzovaném případě nebyly

pokračování

uplatněny. Byť žalovaný souhlasí s tím, že některé informace obsažené v projektu izolovaně nejsou informacemi o životním prostředí, v kontextu celého projektu tyto informace vypovídají o správním řízení ve věci životního prostředí.

[18] Stěžovatel následně doručil Nejvyššímu správnímu soudu podání označené jako replika, v němž však přímo nereagoval na vyjádření žalovaného, namísto toho přestřel rozsáhlou argumentací, podle které je důsledkem zpřístupnění jeho projektu konkurenční společnosti obdobný stav na trhu, jako by mezi ním a žadatelem existovala kartelová dohoda o výměně informací odporující normám vnitrostátního i unijního soutěžního práva. Postupem žalovaného došlo dle stěžovatele ke zvýhodnění určitého soutěžitele a jeho případná systematická aplikace v dalších případech by vedla k vyloučení hospodářské soutěže na relevantním trhu. I z uvedeného stěžovatel dovozuje rozpor postupu žalovaného se soutěžním právem Evropské unie.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[19] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek městského soudu vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Městský soud vydal napadený rozsudek poté, co byl Nejvyšším správním soudem ke kasační stížnosti žalovaného zrušen jeho předchozí rozsudek, jímž bylo žalobě vyhověno, pro nepřezkoumatelnost, kasační stížnost stěžovatele je tedy přípustná i z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.

[20] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadený rozsudek městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[21] V posuzovaném případě je předmětem sporu zákonnost zásahu žalovaného spočívajícího v poskytnutí projektu stěžovatele (s některými znečitelněnými částmi) třetí osobě na základě žádosti o informace v režimu zákona o právu na informace o životním prostředí. Stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně označil napadený rozsudek za překvapivý; překvapivost rozsudku přitom stěžovatel spatřuje v tom, že městský soud přehodnotil své závěry a žalobu zamítl. Otázce překvapivých rozhodnutí se věnuje početná judikatura zejména Ústavního soudu. Překvapivost rozhodnutí může spočívat v řadě různých příčin, její podstatou je však porušení procesních práv účastníka řízení, který nedostal možnost uplatnit relevantní argumentaci a předložit důkazy, neboť soud věc či určité podstatné otázky posoudil způsobem, který účastník řízení s ohledem na dosavadní průběh řízení nemohl očekávat. V posuzovaném případě se o takovou situaci nejednalo. Ze skutečnosti, že Nejvyšší správní soud zrušil první rozsudek městského soudu pro jeho nepřezkoumatelnost, která mu bránila v přezkumu věcné správnosti tam přijatých závěrů, nelze dovozovat, že by snad byl městský soud závěry svého zrušeného rozsudku vázán a že by účelem dalšího řízení tedy bylo pouze jejich „doodůvodnění“. Městský soud měl věc

opětovně posoudit, zvážit všechny relevantní skutečnosti a své závěry přezkoumatelně odůvodnit. V takovém případě nelze vyloučit, že soud svůj pohled na věc přehodnotí, a to již proto, že povinnost přezkoumatelně odůvodnit přijaté závěry vede soud (či jakýkoliv jiný rozhodující orgán) mimo jiné k důkladnějšímu zohlednění všech relevantních skutečností a posouzení jejich významu pro danou věc. Zrušený rozsudek městského soudu nemohl u stěžovatele vyvolat očekávání, že ve věci bude opět rozhodnuto shodným způsobem. Městský soud přitom v novém rozsudku vyšel ze skutečností, které byly zjištěny již v průběhu předcházejícího řízení, nelze tedy uzavřít, že by na ně stěžovatel nemohl řádně reagovat. Překvapivost napadeného rozsudku nelze spatřovat ani v tom, že se městský soud přímo ke změně svého hodnocení nevyjádřil. Jak již bylo uvedeno výše, městský soud nebyl svým zrušeným rozsudkem vázán, nebyl tedy ani povinen zvlášť zdůvodňovat, proč se odchýlil od v něm přijatých závěrů, dostačující je, pokud řádně odůvodnil závěry, které přijal v novém rozsudku (k tomu viz níže). Nejvyšší správní soud se tedy s tvrzením stěžovatele o překvapivosti napadeného rozsudku neztotožnil.

[22] Nejvyšší správní soud se v zájmu logické návaznosti tohoto rozsudku dále zabýval námitkami týkajícími se toho, zda měla být daná žádost vyřízena v režimu zákona o právu na informace o životním prostředí. Stěžovatel v této souvislosti namítá, že závěry městského soudu jsou vnitřně rozporné, a nesprávné, neboť některé skutečnosti uvedené v projektu nijak nevypovídají o jeho vlivu na životní prostředí.

[23] Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, v čem konkrétně dle stěžovatele spočívá vnitřní rozpornost závěrů městského soudu. Stěžovatel v této souvislosti konkrétně uvedl, že „na jednu stranu MS uvádí, že i pokud by poskytnuté informace nesplňovaly předpoklady informace ve smyslu ZoInfŽP, nepředstavovalo by to zásah do práv stěžovatele, neboť v takovém případě by sice nebyla dána působnost ZoInfŽP, ale použil by se obecný předpis č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106“), a Projekt by byl poskytnut právě na jeho základě. Soud však zjevně neuvažil, že za stavu, kdy by informace, či část z nich, nebyly informacemi podle ZoInfŽP, tak by žádost nemohla být vyřizována v režimu ZoInfŽP, a pokud by v tomto režimu vyřizována byla (informace by byly poskytnuty na jeho základě), jednalo by se o vadu řízení, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (nesprávné právní posouzení charakteru informací a nezákonný postup podle nesprávného právního předpisu)“. Z citované argumentace není zřejmé, že by městský soud přijal vzájemně rozporné závěry, výtky stěžovatele směřuje spíše k nesprávnosti závěru městského soudu o tom, že případné použití nesprávného právního předpisu by v posuzovaném případě nepředstavovalo zásah do práv stěžovatele. Nejvyšší správní soud připouští, že uvedený závěr městského soudu byl předčasný a v podstatě nepřezkoumatelný, neboť městský soud se konkrétněji nezabýval posouzením toho, zda a v jakém rozsahu by bylo na místě poskytnout požadované informace v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, který je do jisté míry odlišný od použité právní úpravy. Je však zapotřebí zdůraznit, že se městský soud v následujícím odstavci správností aplikace zákona o právu na informace o životním prostředí na posuzovaný případ zabýval a dospěl k závěru, že poskytnuté informace do režimu tohoto zákona spadají, popsána dílčí nesprávnost (nepřezkoumatelnost) jeho úvah tedy neměla vliv na věcnou správnost a zákonnost rozsudku jako celku. Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem městského soudu, podle něhož žalovaný postupoval správně, vyřídil-li celou žádost v režimu zákona o právu na informace o životním prostředí.

pokračování

[24] Působnost uvedeného zákona je předurčena vymezením pojmu informace o životním prostředí obsaženém v § 2 písm. a) tohoto zákona, jimiž se rozumí „*informace v jakékoliv technicky proveditelné podobě, které vypovídají zejména o 1. stavu a vývoji životního prostředí, o příčinách a důsledcích tohoto stavu, 2. připravovaných nebo prováděných činnostech a opatřeních a o uzavíraných dohodách, které mají nebo by mohly mít vliv na stav životního prostředí a jeho složek, 3. stavu složek životního prostředí, včetně geneticky modifikovaných organismů, a o interakci mezi nimi, o látkách, energii, hluku, záření, odpadech včetně radioaktivních odpadů a dalších emisích do životního prostředí, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat jeho složky, a o důsledcích těchto emisí, 4. využívání přírodních zdrojů a jeho důsledcích na životní prostředí a rovněž údaje nezbytné pro vyhodnocování příčin a důsledků tohoto využívání a jeho vlivů na živé organismy a společnost, 5. vlivech staveb, činností, technologií a výrobků na životní prostředí a veřejné zdraví a o posuzování vlivů na životní prostředí, 6. správních řízeních ve věcech životního prostředí, posuzování vlivů na životní prostředí, peticích a stížnostech v těchto věcech a jejich vyřízení a rovněž informace obsažené v písemnostech týkajících se zvláště chráněných součástí přírody a dalších součástí životního prostředí chráněných podle zvláštních předpisů, 7. ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování a dalších opatřeních a postupech ve věcech životního prostředí, pokud byly pořízeny zcela nebo zčásti z veřejných prostředků, 8. stavu veřejného zdraví, bezpečnosti a podmínkách života lidí, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2, 9. stavu kulturních a architektonických památek, pokud jsou nebo mohou být ovlivněny stavem složek životního prostředí, emisemi nebo činnostmi, opatřeními a dohodami podle bodu 2, 10. zprávách o provádění a plnění právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, 11. mezinárodních, státních, regionálních a místních strategiích a programech, akčních plánech apod., jichž se Česká republika účastní, a zprávách o jejich plnění, 12. mezinárodních závazcích týkajících se životního prostředí a o plnění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána, 13. zdrojích informací o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů“ (pozn.: důraz doplněn soudem).*

[25] Městský soud dospěl k závěru, že řízení o autorizaci k zajišťování sdruženého plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů dle § 17 zákona o obalech je řízením ve věci životního prostředí a projekt jako podklad žádosti tedy je informací o životním prostředí ve smyslu bodu 6 citovaného ustanovení. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožnil. Jak již uvedl městský soud, vztah zákona o obalech (a tedy rovněž podle něj vedených řízení) k ochraně životního prostředí je patrný již z § 1 tohoto zákona: „*Účelem tohoto zákona je chránit životní prostředí předcházením vzniku odpadů z obalů, a to zejména snižováním hmotnosti, objemu a škodlivosti obalů a chemických látek (dále jen „látky“)* v těchto obalech obsažených v souladu s právem Evropské unie. Tento zákon stanoví práva a povinnosti podnikajících právnických a fyzických osob (dále jen „osoba“) a působnost správních úřadů při nakládání s obaly a uvádění obalů na trh nebo do oběhu, při zpětném odběru a při využití odpadu z obalů a stanoví poplatky a ochranná opatření, opatření k nápravě a přestupky.“ Lze přitom dodat, že i kdyby nebyl účel daného zákona deklarován v uvedeném ustanovení, souvislost mezi nakládáním s odpady a jejich recyklací a ochranou životního prostředí je zcela zřejmá. Projekt zajišťování sdruženého plnění je klíčovým podkladem v daném typu řízení, evidentně se tedy jedná o informaci o řízení. Z pohledu ochrany životního prostředí samozřejmě jsou relevantní informace o tom, kdo a za jakých

podmínek je oprávněn zajišťovat zpětný odběr a využití odpadu nebo se o takové oprávnění uchází.

[26] Úvahy stěžovatele o tom, že některé informace obsažené v projektu samy o sobě nejsou informacemi o životním prostředí ve smyslu § 2 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí, nejsou v posuzovaném případě relevantní, jednotlivé informace obsažené v projektu totiž nelze v daném případě posuzovat izolovaně, jak tvrdí stěžovatel. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 7. 5. 2008, č. j. 1 As 17/2018 – 67, publ. pod č. 1627/2008 Sb. NSS, dospěl k závěru, že informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím není selektivní sdělení obsahu smlouvy, nýbrž text smlouvy v její celistvosti jako takový; jestliže žadatel požádal o poskytnutí informace kopií smlouvy, na jejíž obsah se nevztahuje ochrana obchodního tajemství, je povinný subjekt povinen pořídit fotokopii, případně jinak hodnověrným způsobem poskytnout žadateli obsah smlouvy v kompletní podobě. V uvedeném případě se sice Nejvyšší správní soud zabýval poskytováním informací v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, definice informace obsažená v zákoně o právu na informace o životním prostředí však umožňuje uplatnit uvedené závěry obdobně rovněž na nyní posuzovanou věc. Žadatel požadoval poskytnutí samotného projektu, nikoliv v něm obsažených dílčích informací, výslovně přitom uvedl, že žádost podává dle zákona o právu na informace o životním prostředí. S ohledem na formulaci žádosti tedy žalovaný nemohl splnit svou povinnost pouhým selektivním převyprávěním obsahu projektu. Byť Nejvyšší správní soud ve svém předchozím rozsudku ze dne 25. 10. 2019, č. j. 5 As 161/2017 – 40, vydaným v posuzované věci, v obecné rovině připustil, že v praxi mohou nastat i situace, kdy část požadovaných informací má být poskytována v režimu zákona o právu na informace o životním prostředí a část v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, v tomto případě, kdy se požadovaný projekt stěžovatele jako celek týkal konkrétního řízení ve věci životního prostředí, žalovaný postupoval správně, když celou žádost o informace vyřídil v režimu zákona o právu na informace o životním prostředí.

[27] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval posouzením námitek, podle nichž mělo být poskytnutí požadované informace odepřeno z několika důvodů, které jsou upraveny v zákoně o právu na informace o životním prostředí. Stěžovatel má především za to, že celý projekt představuje jeho obchodní tajemství a jeho poskytnutí tedy mělo být odepřeno na základě § 8 odst. 1 písm. d) zákona o právu na informace o životním prostředí, podle něhož bude zpřístupnění informace odepřeno, pokud je vylučují předpisy o ochraně obchodního tajemství.

[28] Dle § 504 občanského zákoníku obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení. Z formulace uvedeného ustanovení je zřejmé, že aby bylo možné poskytnout určitým skutečnostem ochranu jako obchodnímu tajemství, musí být kumulativně naplněny všechny zde stanovené znaky.

[29] V případě podstatné části projektu dospěl žalovaný a následně rovněž městský soud k závěru, že stěžovatel odpovídajícím způsobem nezajistil jejich utajení, Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožnil. V dané souvislosti je především zapotřebí zdůraznit, že ačkoliv je obchodnímu tajemství poskytována ochrana i některými veřejnoprávními

pokračování

předpisy (mimo jiné rovněž zákonem o právu na informace o životním prostředí), v jádru se stále jedná o institut soukromého práva. Z provázanosti obchodního tajemství s obchodním závodem je navíc zřejmé, že tento institut slouží k ochraně podnikatelů, tedy osob, od nichž lze přirozeně očekávat jistou úroveň profesionality, obezřetnosti, znalosti relevantního trhu a aktivního přístupu k ochraně vlastních práv. Je tedy především na podnikateli, aby zajistil utajení skutečností, které považuje za své obchodní tajemství, a to i za situace, kdy je zpřístupňuje orgánům veřejné moci např. pro účely určitého správního řízení.

[30] K otázce zajištění ochrany obchodního tajemství v rámci správního řízení se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 25. 1. 2018, č. j. 9 As 448/2017 – 35, na který odkazoval rovněž městský soud (byť v něm vyslovené závěry považoval za příliš kategorické): „*Jen obtížně si lze představit, že by veškeré požadované informace byly předmětem obchodního tajemství, zvláště pokud je dotčená osoba tak ve své nabídce neoznačila (viz § 504 občanského zákoníku, který stanoví, že vlastník obchodního tajemství zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení). Jistě nepostačí, pokud je dotčená osoba takto označí až dodatečně, na výzvu stěžovatele, navíc bez jakéhokoli zdůvodnění. Takový postup nasvědčuje účelovému jednání - dotčená osoba si dodatečně nepřeje zpřístupnit požadované informace, protože jejich zpřístupnění je pro ni prostě nepříznivé. Pokud informace v době podání nabídky „odpovídajícím způsobem“ neутajovala (např. označením „důvěrné“, „obchodní tajemství“ či jiným bezrozporným projevem vůle), stěžít tento nedostatek může „dohnat“ dodatečným prohlášením.*“ Nejvyšší správní soud v posuzovaném případě neshledal důvody odchýlit se od citovaných závěrů, které sice na první pohled mohou působit poněkud striktně, je však znovu třeba upozornit na to, že institut obchodního tajemství slouží k ochraně skutečností, které jsou významné pro činnost podnikatele. Lze tedy očekávat, že vlastník obchodního tajemství si je vědom významnosti a hodnoty daných skutečností pro své podnikání, a bude tedy k jejich ochraně přistupovat s odpovídající obezřetností. Náležité utajení obchodního tajemství je již z povahy věci zapotřebí zajišťovat kontinuálně. Dané závěry nijak nekolidují ani s dalším městským soudem zmiňovaným rozsudkem ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 As 189/2014 – 50, publ. pod č. 3185/2015 Sb. NSS, v němž Nejvyšší správní soud v návaznosti na rozsudek svého rozšířeného senátu ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62, publ. pod č. 3155/2015 Sb. NSS, judikoval: „*Lze tak shrnout, že při poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím mají osoby, jež by mohly být poskytnutím informace dotčeny, práva plynoucí ze základních zásad činnosti správních orgánů (zejm. z § 4 správního řádu). Povinný subjekt jim v souladu se základními zásadami činnosti správních orgánů musí v řízení o žádosti umožnit hájit jejich práva. Při každém poskytování informací by měl nejprve ověřit, zda neexistují osoby, jež by mohly být poskytnutím informace dotčeny na svých právech. Půjde především o případy, kdy žadatel bude požadovat informace týkající se osobnosti, projevu osobní povahy, soukromí fyzické osoby a jejích osobních údajů (§ 8a, § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím), resp. informace, jež by mohly mít povahu obchodního tajemství (§ 9 zákona), jako v nyní projednávaném případě. Pokud takové osoby budou existovat, vyrozumí je povinný subjekt o podané žádosti a případně i uvažovaném způsobu rozhodnutí o ní (§ 4 odst. 2 a 3 správního řádu); současně jim umožní hájit jejich práva, tj. v přiměřené době se k věci vyjádřit. Následně zpraví dotčené osoby o způsobu vyřízení žádosti.*“ Z citovaných závěrů vyplývá toliko, že je zapotřebí (i v případě obdobného postupu dle zákona o právu na informace o životním prostředí) umožnit osobám, jež by mohly být poskytnutím informace dotčeny,

efektivně hájit svá práva; z toho však nelze dovodit, že by bylo možné dodatečně označit za obchodní tajemství skutečnosti, s nimiž dotčená osoba dosud takto nezacházela. Dotčená osoba zejména může ve vyjádření k žádosti předestřit argumenty svědčící o tom, že skutečnosti, které považuje za své obchodní tajemství, skutečně naplňují veškeré definiční znaky tohoto institutu.

[31] V posuzovaném případě stěžovatel při podání žádosti o autorizaci žalovanému výslovně sdělil, že určitou část projektu považuje za „*veřejnou*“ a jinou (poměrně omezenou) část naopak za „*neveřejnou*“, přičemž neveřejnou část současně označil za obchodní tajemství. Označil-li stěžovatel část projektu explicitně jako veřejnou, stěží mohl očekávat její utajení. Argumentace, podle níž chtěl stěžovatel popsaným rozčleněním projektu docílit pouze jeho utajení před jiným účastníkem řízení, se jeví jako zcela nesmyslná a účelová. Považoval-li stěžovatel od počátku za obchodní tajemství celý svůj projekt, jeví se jako nelogické, aby před jiným účastníkem řízení, jehož konkurenčního postavení si evidentně je dobře vědom, utajoval pouze malou část projektu. Současně lze dodat, že stěžovatel označil danou část projektu nejen jako neveřejnou část, ale přímo jako obchodní tajemství, z takového postupu je patrné, že veřejnou část projektu za obchodní tajemství nepovažoval, neboť v opačném případě by užití tohoto označení ve vztahu k jeho neveřejné části zcela postrádalo smysl. Z uvedeného je zřejmé, že projekt stěžovatele jako celek nesplňoval definiční znaky obchodního tajemství, neboť stěžovatel nezajistil odpovídajícím způsobem utajení jeho převážné části. Stěžovatelem zmiňovaná „*technickoorganizační opatření*“ nemohou na uvedených závěrech nic změnit.

[32] Pokud se jedná o skutečnosti obsažené v neveřejné části projektu, je zapotřebí uvést, že odůvodnění závěru městského soudu je skutečně velmi stručné, a to až na samé hranici přezkoumatelnosti. Městský soud se v podstatě pouze ztotožnil se závěry žalovaného, podle něhož zpřístupněné pasáže neveřejné části projektu obsahují zejména obecná konstatování, která sama o sobě nepředstavují obchodní tajemství, poskytnutí pasáží obsahujících konkrétní finanční a organizační parametry projektu bylo odepřeno. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že s ohledem na konkrétní okolnosti posuzovaného případu ob stojí i takto stručné odůvodnění daného závěru. Jeho stručnost totiž odpovídá obecnosti tvrzení, jimiž stěžovatel argumentoval v průběhu řízení o poskytnutí informací. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl výše, obchodní tajemství je soukromoprávní prostředek ochrany svědčící podnikateli, je to tedy především on, kdo by měl dbát o jeho utajení. Zajišťování utajení daných skutečností může být prováděno celou škálou různých prostředků a opatření. Za významný prostředek ochrany obchodního tajemství lze považovat rovněž výše zmiňované právo dotčené osoby účastnit se na procesu vyřizování žádosti o poskytnutí informací. Toto oprávnění dotčené osobě umožňuje, aby sama ve svém zájmu předložila argumenty svědčící o tom, že požadované informace jsou chráněny obchodním tajemstvím. Povinný subjekt se totiž v obdobných případech nachází v poměrně problematické situaci, kdy musí na základě jemu známých skutečností posoudit, zda je, či není na místě požadované informace poskytnout, a případné odepření poskytnutí informací musí náležitě odůvodnit. Argumentace předestřená dotčenou osobou je v případě odepření poskytnutí informace s ohledem na ochranu obchodního tajemství důležitým výchozím podkladem pro popsané úvahy, dotčená osoba by totiž měla být z povahy věci nejlépe schopna snést argumenty ve svůj prospěch, od povinného subjektu lze zpravidla stěží očekávat např. detailní znalost významu daných skutečností z pohledu podnikání dotčené osoby, nebo dokonce konkrétních opatření, jimiž dotčená osoba

pokračování

zajišťuje jejich utajení; v tomto ohledu je tedy povinný subjekt do značné míry odkázán na součinnost dotčené osoby. Stručně řečeno, neposkytla-li dotčená osoba povinnému subjektu dostatečnou součinnost pro to, aby mohlo být poskytnutí informací důvodně odepřeno, může se jen stěží úspěšně dovolávat deklarování nezákonnosti jejich poskytnutí. Při posouzení zákonnosti poskytnutí informací, které byly dle tvrzení stěžovatele chráněny obchodním tajemstvím, je tedy zapotřebí vycházet především ze skutečností, které stěžovatel na podporu tohoto tvrzení sdělil žalovanému ve vyjádření k žádosti o informace, městský soud tedy nepochybil, pokud se v napadeném rozsudku podrobně nezabýval nově uplatněnými argumenty stěžovatele.

[33] Žalovaný stěžovatele přípisem ze dne 2. 9. 2016 informoval o podání žádosti o informace, sdělil mu, že má k dispozici jak veřejnou část projektu, včetně příloh, tak jeho neveřejnou část označenou jako obchodní tajemství, a dále uvedl: „*Ministerstvo je povinno zhodnotit, zda jsou ve vztahu k údajům, jež společnost REMA AOS, a. s., označila za obchodní tajemství, naplněny všechny znaky obchodního tajemství, jak jsou definovány ustanovením § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. V tom smyslu žádáme o sdělení konkrétních důvodů, tj. uvedení konkrétních skutečností, které společnost REMA AOS, a. s., vedly k závěru, že označené údaje naplňují pojmové znaky obchodního tajemství.*“ Stěžovatel na uvedenou výzvu reagoval podáním ze dne 13. 9. 2016, v němž poukázal na celou řadu důvodů, pro které bylo dle jeho názoru na místě poskytnutí informací odepřít, k otázce obchodního tajemství však uvedl toliko, že projekt splňuje všechny definiční znaky obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku, neboť „*a. Společnost Projekt žádným způsobem nezveřejnila; Společnost projekt poskytla toliko ministerstvu v rámci žádosti o udělení Autorizace, přičemž s Projektem je obeznámena jen určitá část zaměstnanců Společnosti, kteří jsou náležitě poučeni o nutnosti zajištění utajení Projektu; b. ze skutečností uvedených výše sub a. je zjevné, že Projekt ani jeho obsah nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné; ostatně kdyby tomu tak bylo, jistě by se jej Žadatel nesnažil získat postupem podle ZInfŽP; c. Projekt obsahuje zcela konkrétní a určitelné informace obchodní povahy týkající se zajišťování sdruženého plnění a jeho souvislost se závodem Společnosti je více než zřejmé; d. Projekt představuje jeden z předpokladů pro vydání rozhodnutí o Autorizaci, kterou v současné době na území České republiky disponuje toliko jeden subjekt. S vydáním autorizace jsou přitom spojeny značné příjmy, neboť valná většina výrobců obalů s držitelem Autorizace uzavírá smlouvy na zajištění sdruženého plnění. Zpracování Projektu vyžaduje velmi specifické know-how a je časově i finančně velmi náročné. Jedná se proto o konkurenčně velice významné a ocenitelné informace*“. Z přípisu žalovaného muselo být stěžovateli zřejmé, že žalovaný vychází z předpokladu, že obchodní tajemství je obsaženo toliko v odpovídajícím způsobem označené části projektu, přesto předestřel pouze velmi obecné argumenty týkající se celého projektu, jehož utajení jako celku však náležitě nezajistil, jak již bylo uvedeno výše, ke konkrétním v něm obsaženým skutečnostem se nijak nevyjádřil. Žalovaný při poskytnutí informací postupoval dle § 8 odst. 6 zákona o právu na informace o životním prostředí a sice zpřístupnil i neveřejnou část projektu, avšak s výjimkou pasáží, které stěžovatel sám při podání žádosti znečitlnil. Lze se přitom ztotožnit se závěrem žalovaného a městského soudu, že zpřístupněná neveřejná část projektu obchodní tajemství nepředstavuje.

[34] Jedná se o bod 6. 6. projektu, nadepsaný jako „*Finanční část*“, který obsahuje informace o finančním zajištění projektu, předpokládaných příjmech a nákladech, finančním zajištění stěžovatele, plánovaných příjmech a nákladech v prvním roce činnosti

stěžovatele a jeho předpokládaných hospodářských výsledcích v prvních pěti letech činnosti. Ve zpřístupněném znění neveřejné části projektu byly (samotným stěžovatelem!) znečitelněny veškeré konkrétní, zejména číselné údaje, žadateli tedy bylo zpřístupněno pouhé torzo dané části projektu, které samo o sobě skutečně neobsahuje žádné informace, které by mohly představovat obchodní tajemství, jedná se zejména o obecné části jednotlivých podkapitol, které uvozují konkrétní (znečitelněné) pasáže nebo je komentují. Ani sám stěžovatel v průběhu řízení nesdělil žádné konkrétní argumenty svědčící o tom, že by neveřejná část projektu v podobě, v jaké byla zveřejněna, obsahovala skutečnosti splňující definiční znaky obchodního tajemství. V bodě 10. vyjádření ze dne 20. 12. 2019 zaslaném městskému soudu stěžovatel sice mimo jiné uvádí, že žalovaný žadateli poskytl *„finanční část Projektu žalobce, jako je jeho finanční zajištění, příjmy a náklady v prvním roce činnosti žalobce, předpokládané hospodářské výsledky v prvních pěti letech činnosti žalobce a další finanční kalkulace“*, toto tvrzení však neodpovídá skutečnosti, neboť v poskytnuté části projektu žádné konkrétní kalkulace obsaženy nejsou.

[35] Namítá-li stěžovatel, že obsah projektu společnosti EKO-KOM, a. s. je zpřístupňován v menším rozsahu, než jeho projekt, je třeba především uvést, že předmětem tohoto řízení je toliko zákonnost zpřístupnění projektu stěžovatele, nikoliv společnosti EKO-KOM, a. s., Nejvyšší správní soud tedy nemá podklady pro posouzení situace týkající se jejího projektu. Jak však uvedl žalovaný a stěžovatel nezpochybnil, společnost EKO-KOM, a. s. označila od počátku za obchodní tajemství celý svůj projekt, již v tomto směru se tedy jedná o podstatně odlišný případ.

[36] K námitce stěžovatele, podle níž měl být v posuzovaném případě proveden test proporcionality poskytnutí daných informací, nelze než zopakovat, že poskytnuté informace nenaplňovaly znaky obchodního tajemství, v tomto směru tedy k zásahu do ústavních práv stěžovatele vůbec nedošlo. Jak přitom vyplývá z výše uvedeného, ústavní právo na informační autonomii stěžovatele bylo omezeno zákonným a zároveň i ústavním způsobem ve prospěch ústavního práva na informace o životním prostředí žadatele. Již v předcházejícím rozsudku ze dne 25. 10. 2019, č. j. 5 As 161/2017 – 40, vydaným v posuzované věci, Nejvyšší správní soud citoval následující pasáž rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2013, č. j. 1 As 73/2013 – 36, na kterou následně odkázal i městský soud:

„(...) Z citovaných ustanovení [energetického zákona] zřetelně a jasně plyne povinnost fyzické nebo právnické osoby, která žádá stěžovatele o licenci k podnikání v energetických odvětvích na území České republiky, prokázat „finanční a technické předpoklady k zajištění výkonu licencované činnosti“, včetně bližší specifikace toho, jakým způsobem lze tyto předpoklady prokázat. Informace obsažené v listinách a dokumentech, které žadatel o licenci stěžovateli za tímto účelem předá, tak zcela jistě nelze považovat za informace, jejichž předání mu zákon neukládá, ve smyslu § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Takovému výkladu uvedeného ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím podle přesvědčení zdejšího soudu nijak nebrání ani to, že vznik povinnosti předat stěžovateli doklady prokazující předpoklady žadatele o licenci k zajištění výkonu licencované činnosti je svázán s úkonem, který je v dispozici adresáta této povinnosti (tj. vzniká podáním žádosti o licenci) a že žadatel o licenci nese při jejím nesplnění pouze „procesní odpovědnost“

pokračování

(tj. neobdrží licenci). Paušální vyloučení všech informací obsažených v listinách a dokumentech předaných stěžovateli žadateli o licence z rozsahu práva na informace by totiž v důsledku znamenalo, že by byl znemožněn efektivní výkon veřejné kontroly nad činností stěžovatele při udělování licencí podle energetického zákona.“

[37] Městský soud v napadeném rozsudku zcela správně dovodil, že citovaný výklad § 11 odst. 2 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím lze vztáhnout i na obdobné znění § 8 odst. 2 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí a tedy rovněž na postup žalovaného při vyřizování žádosti o informace dle tohoto zákona v podobě projektu stěžovatele připojeného k žádosti stěžovatele o vydání rozhodnutí žalovaného o autorizaci k zajišťování sdruženého plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů dle § 17 zákona o obalech, přičemž i podle názoru Nejvyššího správního soudu bylo lze od stěžovatele legitimně očekávat, že pokud se rozhodl takovou žádost o autorizaci podat (a s ní obligatorně spojený projekt), musel počítat s tím, že v rozsahu, v němž nebudou informace obsažené v projektu podléhat obchodnímu tajemství, mohou být žalovaným poskytnuty případnému žadateli podle zákona o právu na informace o životním prostředí. Takový zásah do práv stěžovatele nelze ani podle názoru Nejvyššího správního soudu považovat za nepřiměřený, přičemž je zřejmé, že žalovaný provedení testu proporcionality u poskytnutých i odepřených údajů z projektu popsal na straně 13 a 14 svého rozhodnutí ze dne 25. 10. 2016, č. j. 73154/ENV/16, o částečném odepření požadované informace.

[38] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani argumentaci stěžovatele, podle níž mělo být poskytnutí požadovaných informací odepřeno s odkazem na § 8 odst. 3 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí, podle něhož je možné odeprít zpřístupnění informace, pokud se týká dosud nezpracovaných nebo nevyhodnocených údajů. Nejvyšší správní soud připouští, že závěr městského soudu, podle něhož daný důvod odepření přístupu k informacím neslouží k ochraně práv třetích osob, nemá oporu v zákoně. To však nic nemění na tom, že dané ustanovení na posuzovanou situaci zjevně nedopadá. Zmiňované ustanovení provádí čl. 4 odst. 1 písm. d) a e) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES, o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS. Tato ustanovení směrnice umožňují orgánům členských států rozhodnout o odmítnutí žádosti o informace o životním prostředí v případě, že se žádost týká materiálu ve fázi dokončování nebo rozpracovaných dokumentů nebo údajů, anebo vnitřní komunikace, umožňuje tedy omezit přístup k tzv. syrovým datům a rozpracovaným materiálům. Nelze jej však vykládat jako omezení přístupu k dokumentům, které dosud nebyly „*vyhodnoceny*“ ve správním řízení. V opačném případě by ztrácela smysl výjimka z povinnosti poskytovat informace zakotvená v § 8 odst. 2 písm. c) zákona o právu na informace o životním prostředí, neboť veškeré informace opatrované v rámci přípravného řízení (vyšetřování) v trestních věcech a informace týkající se neukončených řízení a nepravomocných rozhodnutí o přestupcích a jiných správních deliktech by bylo možné považovat za nevyhodnocený údaj ve smyslu § 8 odst. 3 písm. a) zákona o právu na informace o životním prostředí.

[39] Uvedený názor potvrzuje rovněž komentářová literatura: „*Příručka k implementaci Aarbuské úmluvy uvádí, že výraz „nedokončený“ se týká procesu přípravy informací nebo dokumentu, nikoli procesu rozhodování za účelem, pro který byly informace nebo dokument*

připraveny. Žádost o přístup k surovým environmentálním informacím nelze zamítnout na základě toho, že se jedná o „nedokončený materiál“, který bude veřejně dostupný až po zpracování nebo zohlednění oprav. To vyplývá i z nálezů ke sdělení ACCC/C/2010/53 (Spojené království), v němž Výbor pro dodržování Aarhuské úmluvy zvažoval, zda surové údaje o znečištění ovzduší shromážděné z monitorovací stanice, které dosud nebyly postoupeny k úpravě dat, mohou být vyňaty ze zveřejnění jako „nedokončený materiál“. Výbor shledal, že pokud by měl úřad jakékoli pochybnosti o zveřejnění údajů, měl by poskytnout surová data a upozornit, že tato data nebyla zpracována podle dohodnutého a regulovaného systému pro zpracování surových environmentálních údajů. Slovo „nedokončený“ podle Výboru naznačuje, že pojem se týká jednotlivých dokumentů, na kterých orgán veřejné správy aktivně pracuje. Jakmile jsou tyto dokumenty „dokončené“, mohou být uveřejněny, a to i v případě, kdy se nejedná o konečnou verzi. Mohou být zpřístupněny dokonce i v případě, kdy rozhodnutí, ke kterému se vztahují, nebylo dosud vyhlášeno.“ (viz Jelínková, J., Tuháček, M.: Zákon o právu na informace o životním prostředí: Praktický komentář. Wolters Kluwer, komentář k § 8, cit. dle systému ASPI; důraz doplněn soudem)

[40] Stěžovatel sice v řízení před městským soudem stručně uváděl, že žadatel získal poskytnutím požadované informace vůči stěžovateli neoprávněnou konkurenční výhodu, narušení objektivního vnitrostátního i unijního práva na ochranu hospodářské soutěže však stěžovatel uplatnil až ve výše zmiňované „replice“ podané v řízení o kasační stížnosti, jedná se tedy o námitku opřenou o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl. Taková námitka je podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná, Nejvyšší správní soud se jí tedy po věcné stránce nemohl zabývat. Pouze pro úplnost lze stručně poznamenat, že vzhledem k tomu, že žádné obchodní tajemství stěžovatele žadateli poskytnuto nebylo, k narušení hospodářské soutěže v tom smyslu, jak ho obsáhle popisuje stěžovatel, dle názoru Nejvyššího správního soudu nedošlo.

IV.

Závěr a náklady řízení

[41] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[42] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložil. Žalovanému však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámce běžné administrativní činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 8. dubna 2022

pokračování

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu